

Kuntien ja hyvinvointialueen strategisen yhteistyön kehittäminen

**Aluepilotit kuntien ja hyvinvointialueiden
yhteistyön tukena**

Mitä projektilla tavoitellaan?

Projektissa **tuetaan, edistetään, seurataan** kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä.

- Edistetään yleisten yhteistyörakenteiden muodostumista ja toimivuutta
- Edistetään yhdyspintakohtaisten rakenteiden ja toimintamallien muodostumista ja toimivuutta
- Tuetaan yhdessä tekemisen toimintakulttuurin muodostumista ja kehittymistä alueilla
- Seurataan yhteistyön kehittymistä ja pidetään yllä ajantasaista tilannekuvaa yhteistyöstä

Projektin käytännön toteutus

Projektissa priorisoitavat yhdyspinnat/ teemaryhmät

1. Yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet
  - Sis. Palveluverkko, maankäyttö ja kiinteistöt
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
3. Sivistys- ja sote-palvelut
4. Varautuminen ja turvallisuus
5. Työllisyyden edistäminen
  - sis. maahanmuutto ja kotoutuminen

+Muut yhdyspintakysymykset

Projektissa tuotetaan **työvälineitä, oppaita, suosituksia, mallipohjia ja tilaisuuksia** yhteistyön tueksi. Jaetaan myös hyviä käytänteitä alueiden välillä.

- Työskentelyyn sisältyy yhteistyön **aluepilotit**, kolmella alueella.
- Projektissa toimitaan **kaikkien hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön** tukena.

Rahoittajina
Kuntaliitto,
Hyvil
ja STM.

Yhteistyössä onnistuminen edellyttää vuorovaikutusta toiminnan eri tasoilla

Poliittiset päättäjät

Aluehallituksen ja kuntien hallitusten sekä aluevaltuuston ja kuntien valtuustojen vuorovaikutus

Muiden toimielinten vuorovaikutus

Viranhaltijajohto

Kuntien ja hyvinvointialueen ylimmän johdon yhteistyöfoorumit

Toimiala- ja palvelualuejohdon yhteistyöryhmät

Asiantuntijat

Toimialojen yhteistyöverkostot ja yhteiset työryhmät

Asiakastyötä tekevät

Yhteinen käytännön työ
Yhteistyöverkostot

Työparitoiminta ja monialainen työskentely

Aluepilotoinnit

Tausta

- Idea pilotoinneista syntyi keväällä 2023 – yhteistyön mallintaminen erilaisilla alueilla
- Yhdyspintaprojektin ohjausryhmän hyväksyntä, pilottialueiden kriteerien määrittely ja kartoitus mahdollisista alueista
- Yhteydenotot pilottialueiden toimijoihin ja yhteistyön käynnistys

Pilotit osa yhdyspintaprojektia – kaikkien kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tuki edelleen keskiössä.

Piloteista saatavia kokemuksia voidaan myös hyödyntää muilla alueilla ja kunnissa

Periaatteet

- Mukana alueen hyvinvointialue, keskuskaupunki ja riittävä määrä alueen kuntia, myös muita toimijoita voi olla mukana
- Luottamushenkilöiden ja ylimmän johdon sitoutuminen onnistumisen kannalta keskeistä
- Pilottialueille omat painopisteet, samalla yhteistä tekemistä ja keskinäistä sparrausta alueiden välillä
- ”Kustannuksina” pilottialueen toimijoiden oma henkilöstö resurssointi – tehdään asioita joita pitäisi tehdä alueilla joka tapauksessa!

Strategisen yhteistyön kehittäminen 2024-2025 - aluepilotit

- Tuetaan hyvinvointialueen ja kuntien strategista yhteistyötä ja yhteistyön johtamista. Yhteistyössä voi olla mukana myös muita toimijoita, kuten esimerkiksi maakunnan liitto.
- Pilotti tähtää seuraavaan ”strategiakauteen” eli kehittämisprosessissa tuetaan hyvinvointialuetta ja kuntia muodostamaan yhteistä näkemystä alueelle tärkeistä tavoitteista ja toiminnan painopisteistä sekä keinoista ja työnjaosta tavoitteisiin pääsemiseksi.
- Tuetaan pilotoinnissa kullekin alueelle sopivan yhteistyömallin muodostumista, alueen tarpeet ja erityispiirteet huomioiden.

→ *Tavoitteena on, että seuraavan kauden hyvinvointialue- ja kuntastrategioissa on yhteisiä tavoitteita/painopisteitä tai ainakin yhteinen ymmärrys ja tilannekuva strategioiden muodostamisen tukena*

Aluepiloteissa toimitaan kahdella tasolla

Miten muodostetaan yhteisiä strategisia tavoitteita? Miten yhteistyötä johdetaan?

Mihin yhdyspintakohtaisiin teemoihin halutaan erityisesti keskittyä? Millaisia hyviä käytänteitä tunnistetaan, edelleen kehitetään ja voidaan jakaa?

ESIMERKKEJÄ:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - Turvallisuus ja varautuminen
- Sivistys- ja sote: perhekeskukset, opiskeluhuolto, liikunta ja kulttuuri/vapaa-aika
  - Työllisyys ja kotoutuminen
- Palveluverkko, maankäyttö, kiinteistöt ja asuminen
  - Tiedolla johtaminen

Yhteistyön käynnistäminen tilannekuvakartoituksella

- Miten alueen olemassa olevien rakenteiden, foorumeiden ja tilaisuuksien hyödyntäminen (esim. kuntajohtajakokous)
- Keskustelun pohjaksi viime vuonna tehdyn kuntakyselyn ja tulevan hvakyselyn tuloksia (Kuntaliitto)
- Tiedonkeruu keskeisiltä hv-alueen ja kuntien avainhenkilöiltä - mahdollisuus myös tilannekuvakyselyyn

KARTOITUS MM.:

- Yhteistyön tilanne – kokemukset hyvinvointialueiden ja kuntien edustajilta
  - Vahvuudet
  - Erityiset haasteet
- Toiveet yhteistyön painopisteiksi
- Mihin yhdyspintoihin erityisesti tulisi keskittyä?
- Keskeiset alueen toimijat (verkoston hahmotus, myös esim. maakunnan liiton rooli, yliopistoyhteistyö jne.)
- Alueellisuuden huomiointi etenemisessä

Etelä-Karjala

- 9 kuntaa
- Väestöpohja 127 000
- Henkilöstö, noin 5500
- Rakenteita olemassa aikaisemmasta sote-kuntayhtymästä

Lähtökohtia Etelä-Karjalan pilottiin

ETELÄ-KARJALA

Strateginen yhteistyösopimus: ei
”Alasopimukset”: ei

Yhteistyöneuvottelut: KUNTA-
neuvottelut 1 krt vuosi (toukokuu)

Hyte-neuvottelut: HYTE-neuvottelut
1 krt vuosi (syyskuu), osallistujina
kuntien hyte-ryhmät, järjestöt

**Yhteistyöfoorumit/verkostot/
työryhmät:** HYTE-johtoryhmä
(maakunnallinen), 12 erilaista
verkostoa mm. kulttuuri,
elintapaohjaus, turvallisuus, EPT jne.,
ikäverkosto, LAPE-työryhmä

Muuta/erityistä: Tehty pitkään
yhdyspintatyötä ilman sopimuksia,
joten ei koettu niille tarvetta. HYTE-
rakenne valmis = toiminut
yhdyspintarakenteena

- Alue yhtenäinen
- Perinteet yhteisessä tekemisessä
- Kunnista mukana 8/9
- Kompakti ja yhtenäinen alue kokeilla
- Tiedostaminen siitä, että asiat pitää hoitaa hyvin
- HVA vetää yhteistyötä
- HVA ja kunnat lähestyy yhdyspintoja vahvasti hyte-kärki edellä
- Turvallisuus yhdistävä tekijä Pohjois-Suomeen
- Poliittinen ohjaus mukana yhteistyössä

Painopisteet Etelä-Karjalan pilotissa

Etelä-Karjalan malli

Tiedolla johtaminen

Yhdyspinta 2.0

Painopisteet Lapin pilotissa

**Hyvinvoinnin ja terveyden
edistäminen - roolit**

**Turvallisuus ja
varautuminen**

Sami Niemi
Erityisasiantuntija
p. 358 50 5899 187
sami.niemi@kuntaliitto.fi

